

EUROOPA PARLAMENT

2014–2019

Istungidokument

A8-0020/2014

21.10.2014

***

SOOVITUS

mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu ühelt poolt Euroopa Liidu, Euroopa Aatomienergiaühenduse ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Moldova Vabariigi vahelise assotsieerimislepingu Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (09828/2014 – C8-0130/2014 – 2014/0083(NLE))

Väliskomisjon

Raportöör: Petras Auštrevičius

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
- *** nõusolekumenetlus
- ***I seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- ***II seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- ***III seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

SISUKORD

Lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT	5
RAHVUSVAHELISE KAUBANDUSE KOMISJONI SISUKORD	6
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	10

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu ühelt poolt Euroopa Liidu, Euroopa Aatomienergiaühenduse ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Moldova Vabariigi vahelise assotsieerimislepingu Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (09828/2014 – C8-0130/2014 – 2014/0083(NLE))

(Nõusolek)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (09828/2014),
  - võttes arvesse ühelt poolt Euroopa Liidu, Euroopa Aatomienergiaühenduse ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Moldova Vabariigi vahelist assotsieerimislepingut (17903/2013),
  - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 217 ja artikli 218 lõike 6 teise lõigu punktile a ja lõikele 7 ja lõike 8 teisele lõigule (C8-0130/2014),
  - võttes arvesse oma 15. septembri 2011. aasta resolutsiooni Euroopa Parlamendi soovitusetega nõukogule, komisjonile ja Euroopa välis teenistusele ELi ja Moldova Vabariigi vahel peetavate assotsieerimislepingut käsitlevate läbirääkimiste kohta¹,
  - võttes arvesse oma ... 2014. aasta muud kui seadusandlikku resolutsiooni otsuse eelnõu kohta²,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõike 1 esimest ja kolmandat lõiku ja lõiget 2 ning artikli 108 lõiget 7,
  - võttes arvesse väliskomisjoni soovitust ning rahvusvahelise kaubanduse komisjoni ja tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni arvamusi (A8-0020/2014),
1. annab nõusoleku lepingu sõlmimiseks;
  2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Moldova Vabariigi valitsusele ja parlamendile.

---

¹ ELT C 51 E, 22.2.2013, lk 108.

² Vastuvõetud tekstid, P[8_TA(0000)0000].

8.10.2014

RAHVUSVAHELISE KAUBANDUSE KOMISJONI SISUKORD

väliskomisjonile

nõukogu otsuse eelnõu kohta, mis käsitleb ühelt poolt Euroopa Liidu, Euroopa Aatomienergiaühenduse ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Moldova Vabariigi vahelise assotsieerimislepingu sõlmimist Euroopa Liidu nimel (09828/2014 – C8-0130/2014 – 2014/0083(NLE))

Arvamuse koostaja: Ionel-Sorin Moisă

LÜHISELGITUS

Idapartnerluse raames aastatel 2010–2013 läbi räägitud assotsieerimisleping (AL) Euroopa Liidu (EL) ja Moldova vahel järgib ELi ja Ukraina vahelise assotsieerimislepingu mudelit. Selles sisaldub kaubandussammas, mille tulemusena luuakse põhjalik ja laiaulatuslik vabakaubanduspiirkond¹ ELiga.

Lepinguga luuakse uued võimalused kaubanduse ja majanduse kasvuks ning toetatakse otseselt Moldova ettevõtjaid ja kodanikke, samaaegselt saab EL kasu sujuvamatest kaubavoogudest ja parematest investeerimistingimustest Moldovas. Leping hõlmab mitmeid sätteid, mille eesmärk on Moldova kaubanduspoliitika ja kaubandusega seotud poliitikavaldkondade reformimine kooskõlas ELi *acquis'* ga ning selle alusel. Sellega luuakse võimalus majanduse moderniseerimiseks, riigile tagatakse ELi kindlad investeeringud ning luuakse parem ja enam prognoositav majanduskeskkond.

Turulepääs

ELi seisukohast kindlustatakse põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduspiirkonnaga ELi poolel kõikide kaupade osas imporditollimaksude kõrvaldamine ning keelatakse eksporditollimaks. Üksnes mõnede põllumajandustoodete puhul (peamiselt loomset päritolu tooted, suhkur ja teraviljatooted), mida peetakse ELis tundlikeks toodeteks, teostatakse edaspidi kaubavoogude seiret. Piiratud arv puuvilja- ja juurviljasorte, mille suhtes kohaldatakse ELis hinda piiril, liberaliseeritakse tavapäraseid kaubakvoote hõlmavate tariifikvootide raames.

Moldova puhul nähakse ette, et enamiku toodete osas kaotatakse otsekohe kõik

---

¹ Assotsieerimislepingu V jaotis.

imporditollimaksud. Teatud kindlate tundlike toodete osas (peamiselt põllumajandus- ning tekstiilitooted ja rõivad) on ette nähtud järk-järguline liberaliseerimine (sõltuvalt tootest, kolme kuni kümne aastaga). Teisi tooteid ei liberaliseerita ja nende suhtes kohaldatakse tariifikvoote (linnu- ja sealiha, teatud piimatooted, töödeldud lihatooted või suhkur ja suhkruga seotud tooted).

Päritolureeglid

Moldova rakendab päritolureegleid, mis annab riigile võimaluse ühineda Euroopa – Vahemere (PEM) konventsiooniga, mis toimib tootmisprotsesside kumulatsioonisüsteemina ELi liikmesriikide ja teiste PEMi liikmesriikidega ning mõjutab positiivselt kaubavahetuse piirkondlikku majanduslikku integratsiooni.

Teenused ja tegevuskoht

EL ja Moldova on paljudes valdkondades ja nelja teenuse osutamise liigi osas seotud vastastikuste GATS+ kohustustega. Eelkõige leppisid lepingupartnerid kokku paljudele sektoritele laia juurdepääsu osas (moodus nr 3), millega kaasnevad nn mooduse nr 4 sätted, mille raames on kvalifitseeritud töötajatel õigus töötada ajutiselt ELis või Moldovas, ja nimelt nende sätetega hõlmatud sektorites.

Reformiprotsess hõlmab posti- ja kulleriteenuseid, rahvusvahelist meretransporti, elektroonilist sidet ja finantsteenuseid. Selle tulemusena võib EL kahepoolsete teenustealaste kohustuste raames laiendada juurdepääsu oma teenuste turule. Moldova kavandab kõikides nendes valdkondades kuni 10-aastast järk-järgulist reformiprotsessi.

Intellektuaalomand

Lepinguosalised kinnitavad oma kohustust kaitsta intellektuaalomandit enam, kui seda nõutakse Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu (TRIPS-leping) sätetes. See puudutab erinevate intellektuaalomandi õiguste laiendatud kaitset (s.t kaubamärgid, patendid, disain, liikide mitmekesisus), tõhusamat koostööd ja intellektuaalomandiga seotud õiguste paremat tsiviilõiguslikku jõustamist, sh ka piiril. ELi ja Moldova vaheline geograafiliste tähistete kokkulepe on täielikult lõimitud põhjalikku ja laiaulatuslikku vabakaubanduslepingusse (DCFTA).

Riigihanked

ELi ja Moldova eesmärk on jätkuvalt moderniseerida riigihangete süsteemi ja viia Moldova hanketavad 8 aastaga järk-järgult vastavusse ELi hanketavadega. Selle tulemuseks oleks riikliku kohtlemise alusel parem juurdepääs ELi turule.

Lõpuks näeb assotsieerimisleping ette suurt valdkonnapõhist koostööd ja õigusnormide piiriülest lähendamist, mis toob endaga kaasa pikaajalised muutused säästva arengu valdkonnas, keskkonnaga arvestamisel, tööõigustes jne.

Eeldatakse, et põhjalik ja laiaulatuslik vabakaubandusleping (DCFTA) suurendab kaubavahetust ELi ja Moldova vahel Moldova ekspordi osas ELi ligi 16 % ning ELi impordi osas ligi 8%. Reformide läbiviimise järel võib eeldada, et DCFTA parandab Moldova praegust kontojääki tervikuna ja suurendab SKP-d ligi 5,4% (rahvatulu suureneb 142 miljoni euro võrra).

Järeldused

Arvamuse koostaja on seisukohal, et assotsieerimislepingule nõusoleku andmisega annab Euroopa Parlament Moldovale võimaluse luua endale Euroopas edukas tulevik. Ta on rahul tõsiasiaga, et Moldova parlament ratifitseeris assotsieerimislepingu 23. juulil 2014, mistõttu on võimalik selle ajutine kohaldamine alates 1. septembrist 2014. Raportöör rõhutab, et assotsieerimisleping osutub edukaks, kui mõlemad lepingupartnerid rakendavad seda hoolikalt ja järjepidevalt. Euroopa Parlament on teadlik, et DCFTA rakendamine nõuab Moldovalt palju jõupingutusi ning kulukaid reforme. Seetõttu peaks EL Moldovale asjakohaste õigusaktide ja nende rakendamise korra vastuvõtmisel toeks olema ning jälgima nende tegelikku jõustamist.

*****

Rahvusvahelise kaubanduse komisjon palub vastutaval väliskomisjonil soovitada parlamendil anda oma nõusolek nõukogu otsuse eelnõule, mis käsitleb ühelt poolt Euroopa Liidu, Euroopa Aatomienergiaühenduse ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Moldova Vabariigi vahelise assotsieerimislepingu sõlmimist Euroopa Liidu nimel.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	7.10.2014
Lõpphääletuse tulemus	+: 29 -: 5 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	William (The Earl of) Dartmouth, Tiziana Beghin, David Campbell Bannerman, Daniel Caspary, Salvatore Cicu, Marielle de Sarnez, Santiago Fisas Aixelà, Yannick Jadot, Jude Kirton-Darling, Bernd Lange, Marine Le Pen, David Martin, Emmanuel Maurel, Emma McClarkin, Anne-Marie Mineur, Sorin Moisă, Alessia Maria Mosca, Artis Pabriks, Bolesław G. Piecha, Franck Proust, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Viviane Reding, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Tokia Saïfi, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Adam Szejnfeld, Iuliu Winkler, Jan Zahradil
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Victor Boștinaru, Klaus Buchner, Georgios Katrougkalos, Seán Kelly, Gabriel Mato, Fernando Ruas, Pedro Silva Pereira
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (kodukorra art 200 lg 2)	Jozo Radoš

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	16.10.2014
Lõpphääletuse tulemus	+: 44 -: 3 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Michèle Alliot-Marie, Francisco Assis, Petras Auštrevičius, Goffredo Maria Bettini, Elmar Brok, Klaus Buchner, Andi Cristea, Knut Fleckenstein, Eugen Freund, Michael Gahler, Iveta Grigule, Richard Howitt, Pablo Iglesias, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Ilhan Kyuchyuk, Arne Lietz, Barbara Lochbihler, Sabine Lösing, Andrejs Mamikins, David McAllister, Tamás Meszerics, Francisco José Millán Mon, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Pier Antonio Panzeri, Vincent Peillon, Kati Piri, Andrej Plenković, Alyn Smith, Joachim Starbatty, Charles Tannock, Eleni Theoharous, László Tőkés, Geoffrey Van Orden, Boris Zala
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Bodil Ceballos, Andrzej Grzyb, Liisa Jaakonsaari, Gabrielius Landsbergis, Fernando Maura Barandiarán, Marietje Schaake, Jean-Luc Schaffhauser, Renate Weber, Janusz Władysław Zemke
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (kodukorra art 200 lg 2)	Jeroen Lenaers, Maurice Ponga, Bogdan Andrzej Zdrojewski